Dimitrie Grama

Versuri



Conta

Dimitrie Grama

Versuri

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
Grama, Dimitrie / Versuri
- poezie/ Grama, Dimitrie / Conta, 2010
92 p. / postfață: Adrian Alui Gheorghe
ISBN 978-606-8174-07-5

DIMITRIE GRAMA

VERSURI

CONTA

Desen copertă: *Meditative Rose* de Salvador Dali, *1958*
Tehnoredactare: Autograf
Redactor carte: A. A. Gheorghe

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul Uniunii Scriitorilor din România, nr. 2511.1-171.1/ROL, deschis la BCR, Filiala Sector 1, Bucureşti.

Cuvîntul autorului

Frânturi dintr-un jurnal liric

Scriu ce-mi trece prin cap, cînd îmi trece şi bineînțeles că-mi dau seama că în ceea ce scriu sînt mai multe afinități literare cu Borges sau Jimenez ori Aleixandre şi mai puțin cu Goga, care de altfel a fost bun prieten al familiei din partea mamei mele.

„De un timp încoace, am scris doar frînturi rupte direct din suflet. Fără ajutor, fără dicționar, fără înflorituri. Şi mai ales fără să-mi pese de ce s-a mai scris, de ce gîndesc criticii sau chiar ce gîndesc ori simt cititorii, dacă or exista. Doar aşa am putut fi liber, doar aşa îmi lasă pana urme pe care pot să mă odihnesc.

De cîte ori nu m-am lăsat de scris!? După fiecare rînd, am avut o senzație de sfîrşeală cînd universul tuturor posibilităților se limita la spațiul finit, alb, al paginilor nescrise.

Şi, cu toate acestea, niciodată nu am simțit vreo nelinişte, vreun regret. Mă gîndeam că Dumnezeu mă va supune altor încercări, cărora le voi răspunde pe măsura mea, necondiționat, aşa cum am făcut-o de cînd ne-am cunoscut.

Uneori, în acele momente binecuvîntate, am simțit palma lui caldă pe fruntea mea rece. Şi, ca într-o explozie epileptică, sub ochii uimiți, alte pete albe, alte pagini se umpleau cu litere şi cuvinte noi, în parte necunoscute.

De aceea, bag seama, niciodată de atunci încoace nu am avut putința de a reține ori, mai mult decît atît, de a recita din ceea ce am scris. M-am gîndit că nu sunt eu singurul, alesul, care, din fericire sau din păcate, este doar un instrument.

Nu un Stradivarius, ci unul simplu, prin care murmurul magicului trece nefiltrat.

Nu ştiu cum gîndesc ceilalți, dar pentru mine poezia este doar muzică de coloşi pusă în cuvinte. Cuvinte care nu îmi aparțin.

Cotidianul mistic îl explic aşa: Pentru mine, barierele plantă-animal-om, la fel ca şi toate celelalte bariere, cum ar fi: spațiu-timp, vis-realitate etc. sunt doar nişte invenții recente. Eu, vrând-nevrând, mă aflu în acest punct unde toate acestea sunt o entitate.

Împreună suntem un străjer care încă mai are tăria să înfrunte ştiința şi banalitatea cotidiene.

Dimitrie Grama

I.

Prietene, ce bine că ne-am regăsit

Nimic nu se construieşte pe piatră; totul se construieşte pe nisip, dar trebuie să construim ca şi când nisipul ar fi piatră.

Jorge Luis Borges

(Lumea se împarte în două)

Lumea se împarte în două,
apoi în trei, patru, cinci,
şi aşa mai departe ...

Lumea este deci
o amoeba
care a învățat
să vorbească.

(La fiecare răscruce mă opresc)

La fiecare răscruce
mă opresc,
îmi fac semnul crucii
şi păşesc cu dreptul înainte
pe drumul bun,
ales de Domnul.
Aşa am făcut
o viață întreagă.
Şi de aceea nu pot
să mă dumiresc
cum de am ajuns aici
în mahalaua asta
plină de ticăloşi!?

(Sunt plin de iubire)

Sunt plin de iubire
şi abia aştept să o împart
cu voi oameni buni!
Aştept plin de iubire
şi iubirea putrezeşte
în mine ...

Când ne întâlnim
îmi spuneţi că-s un ticălos
plin de ură!

Dar de fapt, dacă
aş fi fost mai bun,
nu m-aţi fi meritat.

(M-am dus să-mi cumpăr tot felul de culori)

M-am dus să-mi cumpăr
tot felul de culori.
 - Nu mai avem nici o culoare -
mi-a spus vânzătorul.
Am plecat - şi
am lăsat natura
să se picteze singură.

(Prietene, ce bine că ne-am regăsit!)

Prietene, ce bine că
ne-am regăsit!
Avem atâtea să ne povestim!
Stăm față în față
ne privim în tăcere
şi aşteptăm clipa
când vom fi doi străini
ca să putem pleca fiecare
la treburile lui.

(Am întrebat un înțelept)

Am întrebat un înțelept:
- Înțeleptule, ce se întâmplă
cu lumea asta?
- E întoarsă pe dos!
mi-a răspuns înțeleptul.
Plin de nădejde
m-am reîntors
în mijlocul lumii.
M-am întors pe dos,
dar cu toate astea,
nu simt
nici o deosebire.

(Ridicol! Azi dimineață când am ieşit din bloc)

Ridicol!
Azi dimineață când
am ieşit din bloc pe
uşa turnantă, eu
de fapt, am intrat.
În hol erau câțiva necunoscuți
asezați la o masă rotundă.
- Avem şedință, mi-au spus
şi m-au dat afară
printr-o uşă turnantă.
Deci iar am intrat?.....
Şi uite aşa
mi s-a dus viața!

(M-am împiedicat şi)

M-am împiedicat şi
am căzut
din creangă în creangă.
Pământul era undeva jos
departe şi mic.
M-a apucat aşa, deodată,
o spaimă cumplită
şi m-am oprit
în plină căzătură.
Repede m-am dezpiedicat
Şi acum habar nu am
ce să mai fac.

Ion Creangă a căzut
şi el din creangă în creangă
Şi a căzut şi din
ion în ion.
A rămas
doar un câmp magnetic
pe care copii îl învață
la şcoala primară
atunci când îşi aduc
aminte de el.

(Azi dimineață m-am bătut cu pisica mea norvegiană)

Azi dimineață m-am bătut
cu pisica mea norvegiană
de pădure.
Pur şi simplu
nu m-a recunoscut ...
Zgâriat tot şi cu
urechea stângă ruptă
am reuşit până la urmă
să scap de
atacul ei feroce.
Privindu-mă în băltoaca
din mijlocul curții
am văzut un şobolan!
Domnule, ce chestie
cu Reîncarnarea asta!

(Venea de la şcoală cu o carte)

Venea de la şcoală
cu o carte
de poveşti în mână.
Pe drum
a întâlnit un soldat
care i-a pus
în mână o puşcă
spunându-i că
Făt-Frumos, de fapt,
e militar.
Şi înainte de
a fi apucat
să-şi cultive
barba şi mustățile
şcolarul nostru
era deja ucigas!

(De ce oare la un moment dat)

De ce oare
la un moment dat
în locul Soarelui
am ales
un alt Dumnezeu?
Nu ne-a mai iubit
soarele îndeajuns?
Şi dacă aşa
stau lucrurile
şi ştim că Soarele
nu ne mai iubeşte,
Haideți cu toții
să-l stingem!

(Când preoții vorbesc despre Păcat)

Când preoții vorbesc
despre Păcat
ei se referă de obicei
la mine.
Recunosc, sunt
prototipul păcătosului.
până acum
cititul nu m-a schimbat
şi degeaba am băut
apă sfințită.
Orice fac e
degeaba,
degeaba,
degeaba!
Acum, la apus de zi,
am ajuns să bat
cu un pumn la
Poarta Paradisului
şi cu celălalt la
Poarta Infernului
şi mă gândesc
ce să fac
dacă se vor deschide
amândouă Porțile
deodată?!

(Realitatea atârnă din tavan)

Realitatea atârnă din tavan
ca un candelabru vestejit.
Când o privesc
începe să tremure
şi să-şi stingă,
unul după altul,
beculețele.
De aceea poate acum
îmi este teama
să mă uit direct
în ochii ei.
De aceea poate acum
privesc din ce în ce
mai mult podeaua.

(Te văd cum încet, încet)

Te văd cum
încet, încet,
îți cresc aripi.
Îmi spui că
nu mă vei părăsi
dar ştiu că
nu-i adevărat.
Înainte de a-ți
lua zborul de aici
voiam doar
să-ți spun
că atâta timp
cât mi-ai sălăşluit
nelinişte şi Ființa
eu te-am iubit.

(Te iubesc, te iubesc, i-am spus)

Te iubesc, te iubesc,
i-am spus
mai mult de frică
şi pentru că nu
voiam să recunosc
că sunt un laş
şi un mincinos.
A ridicat mirată
din sprâncene
şi atunci mi-am dat seama
că-i furasem cuvintele
de pe buze.

(A nins mult în ultimul timp şi)

A nins mult în
ultimul timp şi
pământul arată
ca o oaie mare
cu ochi albaştri.
În blana-i pufoasă
se joacă copii
până seara târziu
când intră în casă
şi se pierd în
banalitatea jocului
de om adult.

(Era un câmp plin de flori)

Era un câmp plin de flori
puteam culege un buchet-două
să ți le aduc,
dar mi-a fost milă
să le rup:
aveau încă roua în ochi.
Azi dimineață am auzit
că acolo s-a construit
o benzinărie.
Mă întreb ce au făcut
cu toate florile alea?
Ți le-au adus ție?

(După cercetări îndelungate s-a descoperit că)

După cercetări îndelungate
s-a descoperit că morții
nu dorm în timpul zilei.
Umblă prin magazine.
stau prin baruri şi
o bună parte din ei
asistă la şedințele din Senat.
De aceea adeseori
avem impresia
că viii sunt,
cel puțin pe jumătate,
morți.

(Au venit unii serioşi şi fără nici o vorbă)

Au venit unii serioşi şi
fără nici o vorbă,
ne-au înşfăcat în grabă
şi ne-au aruncat în mocirlă,
ne-au aruncat în foc,
aşa, la întâmplare.
Eu, însă am avut noroc.
Am fost salvată
de unul cu ochii palizi
de Luceafar.
M-a curățat cu grijă
şi m-a pus alături
de alte cărți asemănătoare.

(Marea vine din depărtări de mine neştiute)

Marea vine din depărtări
de mine neştiute
şi transpirată toată
mi se aşează la picioare.
Dau să o mângâi, dar
se retrage ruşinoasă,
iar atunci când,
pe bună dreptate,
o cert,
se întoarce brusc
la mine şi cu spume
la gură îmi spune:
-Sssssst ...!

(Tot aud spunându-se)

Tot aud spunându-se:
"să-i fie ţărâna uşoară!"
Păi cam jumătate din ei
au fost arşi şi zac
în cutiuţe de aramă
pe noptiere sau pe televizor!
De aici mi s-a tras,
cred eu,
o nelinişte şi
o profundă nedumerire
atunci când se vorbeşte
despre ţărână.

(În sfârşit am terminat de scris testamentul)

În sfârşit am terminat
de scris testamentul.
L-am pus frumos pe birou
şi după aceea m-am culcat
în sicriu şi am murit,
aşa, simplu, cum mor
oamenii bătrâni.
Acum aştept cu nerăbdare
să văd ce-or spune
ăilalţi atunci când
vor citi testamentul.

(Eram cu tine în tranşee)

Eram cu tine în tranşee
fumam nişte chiştoace umede
în timp ce gloanțe neobrăzate
făceau găuri în prieteni,
făceau găuri în peisaj ...
Unul cu voce metalică,
aşa tam-nesam,
a strigat: ATAAC!
Mi-aduc aminte că
ne-am ridicat deodată,
dar am căzut pe rând.
Tu ai căzut primul
şi țineai chiştocul ăla umed
strâns între buze.

(N-am păcătuit, dar totuşi m-am dus)

N-am păcătuit,
dar totuşi m-am dus
undeva să mă rog
să-mi cer iertare.
M-am rugat mult
şi m-am trezit cu
o coroană de spini.
Un moment am crezut
că sunt Isus Cristos!
Trezindu-mă mai bine
mi-am dat seama
că adormisem beat
cu capul într-o tufă
de mure.

(A apărut unul la cârciumă)

A apărut unul
la cârciumă
cu sufletul la gură.
Şi nici nu vă puteți
închipui
câtă țuică şi cât vin
a trebuit să bea
bietul om
până când
i-a venit sufletul
la loc.

(Mi s-a întâmplat deseori să fiu)

Mi s-a întâmplat deseori
să fiu în WC-uri publice.
Mi-am dat seama
că doar acolo
suntem într-adevăr egali.
Cu nădragii traşi în sus,
omul se crede a fi
deosebit unul de altul
şi începe tot felul
de revoluții.

(Un prieten mi-a spus)

Un prieten mi-a spus
că a prins un peştişor
de aur care vorbea,
cam aşa cum vorbim
noi, oamenii.
Nu l-am crezut şi
i-am amintit că el
bolboroseşte pelticit.
Nu avea cum să-l
înțeleagă acel peştişor
când nici eu nu pot
să-l înțeleg.

(Eu am rămas acasă, la vatră)

Eu am rămas acasă,
la vatră.
Nu sunt trecut prin şcoli
şi acum foştii prieteni
se prefac că nu mă recunosc.
Eu însă îi recunosc şi
îi văd cum trec supărați
prin viață.
Şi văd când de lumină
se feresc
şi când de întuneric
le e frică.
Anul ăsta însă
au avut noroc.
Nori grei de suflet negru
au umbrit lumina
şi prietenii mei
şi-au putut trăi
viața lor obişnuită.

(M-am dus la proces cu mari speranțe)

M-am dus la proces
cu mari speranțe.
Judecătorii îmi fuseseră
frați de arme.
Ne-am salvat reciproc viața,
sau mai bine zis:
eu le-am salvat de multe ori viața
fiind cel mai bun ostaş.
Şi de câte ori nu mi-au
mulțumit atunci în noroi,
în tranşee!
Acum, după aproape două ore
în care se pare că nici
nu m-au recunoscut,
Frații mei de arme
m-au pus în lanțuri.
Temporar, doar temporar ...
Mâine dimineață
voi fi executat.

(Să se facă Lumină!)

Să se facă Lumină!
Şi s-a făcut lumină.
Să se facă Întuneric!
Şi s-a făcut întuneric.
Să se facă Nimic!
Şi s-a făcut nimic.

(Te visez în fiecare noapte)

Te visez
în fiecare noapte
şi de ieri dimineață
te visez şi ziua.
Ştiu bine că
odată şi odată
vei pleca din vis
luând cu tine
şi ziua
şi noaptea.

(Simt ceva care mă opreşte să înaintez)

Simt ceva care mă opreşte
să înaintez.
Privesc în jur
sunt singur.
Îmi dau seama că viața
mă opreşte să înaintez.
Biata de ea!
Vrea să mă ferească
de moarte.

(Printre altele mi-ai spus că)

Printre altele
mi-ai spus că
există un Dumnezeu.
Mi-ai spus că atunci
când te rogi la el
te simți bine.
Printre altele
ți-am cerut un ban
să-mi cumpăr ceva
de mâncare.
Mi-ai întors spatele
şi ai plecat
foarte supărat.

(Întotdeauna mă bucur când mă reîntorc)

Întotdeauna mă bucur
când mă reîntorc.
Sunt copil şi mă scald
în rîu
Sunt nucul din grădina
şi casa părintească ...
Anul ăsta nu
m-am putut reîntoarce.
Sunt doar eu.

(Când pot să-l văd pe Dumnezeu?)

Când pot să-l văd
pe Dumnezeu?
- Lunea şi Miercurea!
mi-a răspuns un tip ghebos
cu multă barbă.
Nu l-am crezut
şi m-am dus să-l văd
pe Dumnezeu
joia viitoare.
Era acolo!
Şi joia trecută era acolo
dar nu l-am putut vedea
din cauza ăluia cu barbă.

(Se apropie de tine pe nesimțite)

Se apropie de tine
pe nesimțite şi brusc
te trezeşti în mijlocul ei.
Nu-şi cere scuze şi
tu nu ştii
ce să-i spui.
Şi uite aşa, din compromis
în compromis,
până la urmă
scapi de ea.
Şi atunci unii te plâng,
proclamând solemn:
"L-a părăsit viața"
şi alte absurdități ...

(Homer era beat Virgiliu era beat)

Homer era beat
Virgiliu era beat
Petrarca, Dante,
William şi Larkin
erau beți ...
Eminescu era beat
Stănescu era beat
Şi încă un poet recent
era beat.
Deci poezia e
vorbe spuse la beție.

(Bucata infinit de mică)

Bucata infinit de mică
dintr-un continuu-nesfârşit,
stă mereu de veghe.
Nu-mi pot permite luxul
de "a nu fi" nici măcar o clipă.
Ar însemna să nu mai fie
nici spațiu şi nici timp.
Dar fiți liniştiți!
Eu rămân de veghe.

(Merg, mă opresc din mers)

Merg, mă opresc din mers
şi iarăşi merg.
Nu trebuie să mă gândesc
cineva a tras în fața ochilor mei,
o linie. Nu-mi dau seama
dacă-i dreaptă ori strâmbă.
Fără țel, o urmez ...
Iar atunci când mă opresc
la vreo răscruce,
vine cineva,
mă bate pe umăr,
îmi arată linia,
şi-mi spune
că-s pe drumul cel bun!

(Şoim de noapte în zbor)

Şoim de noapte în zbor
deasupra întunericului
în zbor deasupra oceanului
înghețat în albastru
în zbor deasupra pământului
cu inima de fier topit.
Şoim de noapte şi
zborul meu deasupra voastră
e liber.
Dar, vai, în depărtări
s-a aprins o lumină
şi v-am văzut
şi m-a apucat frica.

(Bună ziua, i-am spus şi mi-a răspuns)

Bună ziua, i-am spus
şi mi-a răspuns cu un zâmbet,
dând uşor din cap.
După câteva clipe
i-am spus: te iubesc!
Şi ne-am căsătorit,
am avut copii şi
dupa aia ne-am certat
din toate motivele posibile.
Timp de patruzeci de ani!...

Acum e bătrână,
nu prea mai vorbim
unul cu celalalt şi
de aceea mă întreb:
cum se face că o iubesc
mai mult decât înainte?

(Pleoape, aproape ochi)

Pleoape,
  aproape ochi
  aproape ochi deschişi.
Pleoape,
  zvâcniri de fericire
  zvâcniri de groază.
Pleoape
  uitate întredeschise.
Bariere între
  a fi şi
  a nu mai fi.

(Obosit după o noapte)

Obosit după o noapte
lungă de coşmaruri.
Obosit de o caldură infernală,
am intrat într-o casă mare
cu multă umbră şi răcoare.
M-am aşezat pe o bancă
să mă odihnesc şi
am ațipit cu capul
sprijinit în palme.
Când m-am trezit, cineva
mă scutura de umeri, strigându-mi:
- Nenorocitule, ai intrat aici
 să spurci casa Domnului?!
- Nu ți-e ruşine?
- Ieşi afară!
Şi alte lucruri îmi spunea
acel om pe care nici nu-l cunoşteam.
Am ieşit cerându-mi iertare,
neştiind că am intrat
într-o casă străină.
Era uşa larg deschisă ...
Afară, ridicându-mi privirea
am văzut o cruce mare
şi un clopot care
acopereau Soarele.

(Pădurea e undeva la periferie)

Pădurea e undeva la periferie.
E mică, se zbate neputincioasă
în vânt şi suferă.
Case cu balcon şi mici
castele cu lei şi alte
bestii de marmoră şi ghips
au înlocuit grajdul.
Râul din curte a dispărut
în ținuturi subpământene şi
dacă lipesc urechea de pământ
pot încă să-l aud.
Cu mâinile pâlnie făcute
îl strig pe nume şi
el îmi răspunde.

(Închid ochii şi te chem)

Închid ochii şi
te chem
să vii să mă salvezi
din interioarele
pe care doar tu
le cunoşti
la fel de bine.

(Străzi aglomerate, tramvaie)

Străzi aglomerate,
tramvaie,
coadă la cantină,
studii,
fum de țigară,
şi praf.
1968
Cehoslovacia,
tancuri
şi mobilizarea
din Moldova.
Mamaia,
alerg în nisip,
beau cola
şi
ascult Beatles.
Mă antrenez
pentru cucerirea
Vestului.

(Cadizul era de fapt un orăşel murdar)

Cadizul era de fapt
un orăşel murdar
peste care a trecut
un val de mare
şi l-a spălat.
Astăzi Cadizul
este alb şi strălucitor
pe când marea
e ceva mai murdară.

(Săracul pădurar, prea obosit să ajungă)

Săracul pădurar,
prea obosit să ajungă
înapoi în sat
s-a întins să moară
pe un pat de frunze
undeva la marginea pădurii.
Culcat pe o parte
vorbea în şoaptă
cu frunzele şi furnicile
şi voia să le
mângâie cu degetele
lui uscate.
Simte ceva în palmă şi
ridicând mâna
aproape de ochi
vede că ține în ea
un ban de aur.
Uitându-se mai atent
în jurul lui
descoperă o comoara ...
Şi moare
cu aur în ochi şi
cu un zâmbet care-i
luminează fața.

(De ce mă tot amesteci în treburile tale?)

De ce mă tot amesteci
în treburile tale?
În dialog,
Tu mă întrebi şi
tot Tu eşti acela
care ne răspunzi!
Într-un poem
ţi-am dezvăluit
până şi secretul vieţii,
dar l-ai pierdut!
Desigur că l-ai pierdut
aşa cum omul
întotdeauna pierde
ceea ce nu se mai
poate recupera.

(Când se reîntorc armatele)

Când se reîntorc armatele
o parte dintre soldaţi
vorbesc o altă limbă,
o limbă străină.
Se pare că
doar copiii îi mai înţeleg
privindu-i respectuos
şi ascultându-i
cu gura căscată.

(Le era teamă că ne vom pierde)

Le era teamă
că ne vom pierde
viața
şi ne-au pus să
construim nişte
ziduri
de apărare.
Când le-am
terminat
au venit şi
ni le-au
dărâmat
punându-ne să
zidim
altele la loc.
Abia la sfârşit
de tot
am înțeles că,
de fapt,
ne zidiserăm
Viața.

(Dacă privesc nisipul care)

Dacă privesc
nisipul care
mi se scurge
printre degete
am impresia
că aşa
se va scurge,
fără oprire,
întotdeauna.
Şi fără să vreau
mă gândesc
că Timpul
nu se va opri
tocmai atunci
când va trebui
să definesc
Eternitatea.

I I .

Mă simt bine sunt aproape singur

Realitatea lasă multe în seama imaginației.

John Lennon

(Imaginează-ți că tu eşti Dumnezeu)

Imaginează-ți că
tu eşti Dumnezeu
Imaginează-ți că
tot ceea ce există
nu există
Imaginează-ți că
forțat de o
imensă plictiseală
creezi un
nou univers ...
Imaginează-ți că
după chipul şi
asemănarea Ta
mă creezi şi
pe mine.
În loc să-ți mulțumesc
te întreb:
De ce?

(Imaginează-ți că tu scrii)

Imaginează-ți că
tu scrii
aceste rânduri.
Cu ce cuvânt
vei începe?
Imaginează-ți că
eşti mut
şi că eu
sunt orb.
Imaginează-ți că
eu la un
moment dat
rostesc acel
cuvânt pe care
doar tu
îl cunoşti ...
Se spune că
aşa poți scăpa
de mutenie şi
de orbire.

(Imaginează-ți că tu eşti eu)

Imaginează-ți că
tu eşti eu.
Imaginează-ți că
aştepți un răspuns.
Tu care eşti Eu
într-un târziu
îți răspunzi
şi pari fericită
când ne întâlnim
îmi spui că
tu ştiai demult
răspunsul pe care
eu nu puteam
să ți-l dau.

(Doar atunci când a căzut îngerul)

Doar atunci
când a căzut
îngerul lui
adrian alui gheorghe
ne-am adus
aminte că
el, îngerul,
e mai bătrân
decât noi.
Cu două zile
mai bătrân!
Adrian a ştiut
că îngerul
trebuie să
cadă primul.

(Nu are nici un sens şi nu se mai poate)

Nu are nici un sens
şi nu se mai poate
face nimic,
a mormăit Cioran.
Parisul şi lumea întreagă
sunt doar oglinzi
în care un vis
se repetă la nesfârşit ...
Mi-a spus de
mai multe ori
că ar vrea să
se sinucidă.
Nu a făcut-o
până la urmă.
Îl îngrozea gândul
că mort fiind
cineva îi va fura
motoreta.

(Bomba atomică este arma cea mai)

Bomba atomică
este arma cea
mai obişnuită
în luptele
dintre atomi.
Mă întreb dacă
cineva a asistat
vreodată la
o bătaie zdravănă
între atomi?
Mă întreb:
de ce vă este
aşa de frică
de ea?

(În fiecare noapte visez câte un poem)

În fiecare noapte visez
câte un poem.
Îl repet până când
îl ştiu bine.
Spre dimineață
îl visez din nou
dar nu mai
sunt singur.
Când mă trezesc
nu mi-l
mai amintesc.
Cineva mi l-a
furat în timp
ce eu încă dormeam

(Cred că mai mult din greşeală am nimerit)

Cred că mai mult
din greşeală am nimerit
în biserica
de peste drum.
În plină slujbă
am nimerit!
Printre altele,
Preotul ne-a avertizat
că Diavolul e neobosit.
Ne-a mai spus
preotul ăla
că Necuratul
vorbeşte cu noi
tot timpul, şi
ne îndeamnă la prostii,
ne îndeamnă să păcătuim.
De când am ieşit
din biserică
mă tot întreb
cum se face că Dumnezeu
nu mai vorbeşte
cu noi, cu toate că,
de la Facerea Lumii
ne tot rugăm la el
să ne ierte păcatul
că ne-a creat?

(Doamne, te-am chemat de mii de ori)

Doamne,
te-am chemat
de mii de ori
pe nume, dar
nu mi-ai răspuns
nici măcar odată.
Doar azi-dimineață
ai dat un semn
de viață şi
mi te-ai arătat
obosit, neras şi
simplu îmbrăcat.
Acum, de la
casa de nebuni
vreau doar să-ți spun
că Lumea
nu te cunoaşte!

(S-a dat o circulară că-i este interzis omului)

S-a dat o circulară
că-i este interzis
omului să
mai vorbească ...
Acum folosim semne
pe care unii
le înțeleg şi pe care
alții nu le înteleg.
Mâine, cineva
a venit şi ne-a avertizat
că şi semnele
vor fi interzise.

(Mă simt bine sunt aproape singur)

Mă simt bine
sunt aproape singur
şi nu-mi pasă.
Mă simt bine
cu toate că aud
tunuri şi
strigăte de luptă
Nu-mi pasă că
alții suferă şi
când îmi pasă
mă prefac.
Mă simt bine
sunt aproape sănătos
şi când alții mor
nici nu mai clipesc.
Mă simt bine
când sunt amenințat
cu Iadul şi cu
Nemurirea în foc.
Mi-a fost frig
de răceala voastră
o viață întreagă.

(Sunt undeva şi nu ştiu unde sunt)

Sunt undeva şi
nu ştiu unde sunt
mă întorc la dreapta
mă întorc la stânga
şi sunt obligat să
mă sprijin de un
orizont aproape
perpendicular
din el cineva
se apropie şi
îmi pune ceva în mână.
Pipăi un os,
pipăi o istorie
şi astea se
transformă în
femeie şi iubesc
se transformă în
plug şi ar
se transformă în
sabie şi ucid
se transformă în
maşina şi conduc ...
Aşa am ajuns
aici unde
nu ştiu
unde sunt.

(Când Moartea îți va bate la uşă)

Când Moartea îți va bate la uşă
vei simți un gol mare în stomac
şi tremurând tot, cu genunchii moi
te vei duce să-i deschizi
te gândeşti că a venit prea devreme,
pe neaşteptate,
şi ai vrea să te împiedici de covor
ai vrea să tragi de timp cât mai mult
ai vrea să nu ajungi la uşă
dar în acelaşi timp ceva
te forțează să te grăbeşti
ca să treacă cât mai repede
momentul acesta care
n-ar fi trebuit să existe
şi aşa prins între uşa de la intrare
şi Moarte te bate gândul că
acest moment se va repeta
la nesfârşit!

(Am tras o linie în nisip)

Am tras o linie în nisip
şi am numit-o: Început
(*de acolo*) am făcut
câțiva paşi pe care
îi tot număr şi
mă fălesc cu ei.
Din când în când
mă aplec şi-mi umplu
pumnii cu nisip
vreau să-l păstrez, trofeu,
pentru viitor
printre degete
din ce în ce
mai uscate,
pierd până la urmă
tot nisipul ....
Mă aplec,
trag o altă linie
în nisip şi o numesc
Sfârşit.

(Am îmbătrânit în spaimă)

Am îmbătrânit în spaimă
viaţa atârnă de mine
ca un scaiete uscat
şi străini fără nume
îmi spun cine sunt.
Am îmbătrânit şi
mi-am pierdut pe drum
umanitatea.
Mă prefac că trăiesc
şi mai ales,
mă prefac că mă bucur
că trăiesc.
Am îmbătrânit şi
mi-am vândut decenţa.
Mint încontinuu,
mint, fără ruşine, pe oricine
îmi iese în cale
Mint în credinţa că
până la urmă
îmi voi păcăli
Moartea.

(Sfârşit de bal suntem obligaţi)

Sfârşit de bal
suntem obligaţi
să ne dăm jos
măştile.
Cineva se apropie
te recunosc
- îmi spune -
şi eu te recunosc
- îi răspund -
când ne despărţim
fiecare din noi
se întreabă
ce rost a avut
să ne minţim reciproc?

(Ieri a venit unul la mine)

Ieri a venit unul la mine
şi plin de fericire
mi-a spus:
"În sfârşit sunt liber,
Sunt mort de două zile" ...
Liber!
Liber!
a mai strigat,
depărtându-se.
Trist, am tăcut.
N-am vrut să-l dezamăgesc
spunându-i că de acum încolo
va fi sclavul etern
al unei alte forme de existență:
Moartea.

(Frumusetea cerului este adeseori ascunsă)

Frumusetea cerului este
adeseori ascunsă de nori
dar şi întărită de ei
în aceeaşi măsură.
Mă întreb:
de ce femeile înțeleg
acest lucru
mult mai bine
decât bărbații?

(Iubesc războaiele fără ele am fi)

Iubesc războaiele!
Fără ele am fi
lipsiți de istorie.
Pentru asta tu
mă cerți
fără să-ți dai seama
că de fapt tu
ai început
un mic război.
Eu doar iubeam ceva ...

(Stăm față în față şi)

Stăm față în față
şi ne rățoim
unul la altul
ca doi cocoşi
şi acum
nici nu ne mai
aducem aminte
de ce.
Continuăm aşa
până când
din viitor
vine cineva
cu o puşcă
şi ne doboară.
Doborâți atingem
pământul
ținându-ne de mână.

(E vorba de conştiinţă)

"E vorba de conştiinţă.
E vorba de caracter!"
mi-a şoptit el la ureche.
L-am privit uimit şi am constatat
că a îmbătrânit,
că s-a ramolit.
Mi-am dat seama că
Moartea i-a atins fruntea
şi fiind foarte timorat
el vorbeşte acum
de lucruri pe care
niciodată nu le-a înţeles.

(La moartea oricărui om)

La moartea oricărui om
lumea văzându-şi în palmă
propria ei moarte
se roagă pentru
iertarea păcatelor.
Asta se întâmplă şi
la moartea ticăloşilor
şi a ucigaşilor.
Nobil, nu-i aşa?
Şi totuşi mă întreb
cine le obligă pe
babele alea bocitoare
să schimbe şi
să ne vândă nouă
imaginea ticălosului
cu una de sfânt?

Postfață

Adrian ALUI GHEORGHE

Poezia ca (un) ritual de depoetizare

Dacă e să-l cauți pe Dimitrie Grama prin lume, e greu să-l găseşti. E român care provine dintr-un neam de aromâni, a fost sportiv, în lotul olimpic al României, ca alergător de sprint. Din postura asta a ajuns în Suedia, în anii 70, unde s-a stabilit refugiindu-se de „binefacerile comunismului", a studiat şi a devenit medic chirurg. Apoi a profesat în Anglia, o vreme. Apoi în Arabia Saudită. Are o locuință în Franța, un domiciliu în Danemarca, acum fiind, de fapt, medic în Gibraltar. Deşi se mişcă lejer printre civilizațiile lumii, din cele patru zări, are ceva care l-a marcat definitiv: limba română. Şi ceva care îi ține sufletul cald: poezia.

Soția sa, Livia, este pictor şi este fiica unui remarcabil prozator din ținutul Neamțului care nu a apucat, din păcate, să-şi ducă proiectul pînă la capăt, Laurian Ante, care a plecat prea devreme pe sub geana zărilor. Împreună au creat o insulă de spirit şi cultură românească, o insulă care pluteşte mînată de un duh înalt pe sub cele mai surprinzătoare orizonturi. Cei doi au demonstrat, de fapt, că atunci cînd ai unduirea artei de partea ta nu te frînge nici o furtună.

Dimitrie Grama a adunat, în timp, vreo zece volume de poezie, apărute în România. E, deja, o operă. Pe lîngă poezie a scris o mulțime de articole, în presa românească din țară şi din străinătate, în care şi-a exprimat punctul său de vedere în legătură cu evoluția societății româneşti, cu derapajele „profesiunii de român". E, în articolele sale, uimirea că „românul cel talentat" nu se descurcă în jungla Europei, că o mentalitate retrogradă ne face să nu ne adaptăm la civilizația noului mileniu; apoi, în articolele sale, mai e mîhnirea că într-o Românie care ar putea hrăni întreaga Europă cu fertilitatea solului, se pune problema unei bucăți de pîine pentru supraviețuire; apoi că demnitatea istoriei este abandonată la primul colț de către românul care pleacă în lume. Sigur, nu se rezolvă mare lucru, cu un articol sau cu o sută de articole, dar e datoria fiecărui român care are conştiință să se exprime, să nu se adauge corului laşității majoritare, tăcerii complice.

*

Poezia lui Dimitrie Grama deconcertează: are simplitatea aforismului, are tăietura unui decupaj de pe o hîrtie creponată pe care se zbat fluturii desenați, e un amestec de vid şi plin din imagistica japoneză. Cetindu-i textele ai impresia că asişti la un ritual de depoetizare prin care este scoasă realitatea de sub tirania poeziei...! Cuvîntul devine un deget ascuțit înfipt în coasta realității. Țipătul ei este amortizat de foşnetul literelor: *„Realitatea atârnă din tavan/ ca un candelabru vestejit./ Când o privesc/ începe să tremure/ şi să-şi stingă,/ unul după altul,/ beculețele./ De*

aceea poate acum/ îmi este teamă/ să mă uit direct/ în ochii ei./ De aceea poate acum/ privesc din ce în ce/ mai mult podeaua.”

Cuvîntul nu tulbură lumea, ci o linişteşte. Cuvîntul exorcizează peisajul cu oameni alungaţi de destin din loc în loc, cu oameni care suferă de ubicuitate: *„A nins mult în/ ultimul timp şi/ Pământul arată/ ca o oaie mare/ cu ochi albaştri./ În blana-i pufoasă/ se joacă copii/ până seara târziu/ când intră în casă/ şi se pierd în/ banalitatea jocului/ de om adult.”* Anecdota care susține, de multe ori, textul poetic este stilizată pînă la strigăt. Morala e ca o tăietură fină pe o piele mustind de sînge: *„Săracul pădurar,/ prea obosit să ajungă/ înapoi în sat/ s-a întins să moară/ pe un pat de frunze/ undeva la marginea pădurii./ Culcat pe o parte/ vorbea în şoaptă/ cu frunzele şi furnicile/ şi voia să le/ mângâie cu degetele/ lui uscate./ Simte ceva în palmă şi/ ridicând mâna/ aproape de ochi/ vede că ține în ea/ un ban de aur./ Uitându-se mai atent/ în jurul lui/ descoperă o comoara .../ Şi moare/ cu aur în ochi şi/ cu un zâmbet care-i/ luminează fața.”*

Poezia nu l-a lăsat pe Dimitrie Grama să (se) rătăcească prin lume, în momentul în care ajungea într-o fundătură a sorții, numai ce apărea un vers care îi lumina drumul. Cînd îi apărea în cale o prăpastie, un text se făcea punte. De altfel poezia îi e şi drum de întoarcere în România, spre acel „acasă” ancestral, care tremură pe fundul sufletului. Iar limba română, pe care Dimitrie Grama o stăpîneşte cu măiestrie, - *în timp ce a mai învățat o mulțime de alte limbi europene, ca să comunice* -, îi e culoare a sufletului. Sau altfel spus, Limba Română a trimis (acum) un emisar în

Gibraltar să spioneze pînă la ce adîncime se insinuează poezia în realitate. Şi cu ce efecte. Şi cu ce preț. Şi dacă poezia nu e, cumva, limbajul universal al sufletelor care iau în posesie văzutul şi nevăzutul...!? Zice Dimitrie Grama, observînd cum timpul roade în coaja lumii: *„Cadizul era de fapt/ un orăşel murdar/ peste care a trecut/ un val de mare/ şi l-a spălat./ Astăzi Cadizul/ este alb şi strălucitor/ pe când/ marea/ e ceva mai murdară.”*

În această carte de versuri Dimitrie Grama face proba unui nobil şi bine justificat misionariat.

Piatra Neamț, 12 decembrie 2010

Note bio-bibliografice

Dimitrie Grama este născut la 25 octombrie 1947 la Reşiţa. A urmat Geologia la Universitatea din Cluj, fiind totodată component al lotului naţional de atletism. Cu ocazia unui concurs al “sprinterilor” în Suedia, “alege libertatea”. La Stockholm a luat un Master of Science la Facultatea de Ştiinţe şi apoi a făcut medicina la faimosul Institut "Karolinska". După aceea a lucrat ca doctor chirurg la diverse spitale, unele renumite, cum ar fi Upsala University Hospital (unde a stat 11 ani), Liverpool University Hospital, Norfolk & Norwich University Hospital, King Abdul Aziz Teaching Hospital în Arabia Saudită, etc. În 1985 a publicat cîteva poezii în ziarul lui Virgil Ierunca, "Limite", la Paris. Din anul 2000, cînd a debutat editorial, a publicat: “Făptura cuvîntului”, “Pasărea melancoliei”, “Vînătoare de umbre”, “Elegiile depărtării”, “Suflete atîrnate de catarge”, “Neguţătorul de imagini”, “Voi lua cu mine noaptea”, “Dă-mi mîna ta, străine” şi “Bastian şi alte confidenţe”, „Obsesii comune”.

Al. Nemoianu spunea despre poezia lui Dimitrie Grama: „Fără urmă de îndoială că este un om de mare sensibilitate şi mare caracter. Doar un asemenea om poate înţelege esenţa relaţiei dintre om şi Dumnezeu care este umilinţa”.

Iar scriitorul Ştefan Dumitrescu conchidea într-un eseu despre opera lui Dimitrie Grama: „Sunt creaţiile unui poet cu sensibilitate nativă care se socoteşte *independent de curente literare şi şcoli poetice*, sugerând caracterul natural

al acestei opere singuratice. În realitate, Dimitrie Grama este un intelectual constituit, cultivat esteticeşte şi arătând o sensibilitate neîngrădită de mode trecătoare, o voce lirică distinctă ce merită să se facă auzită.(...) Dimitrie Grama este prin execelenţă un spirit al căutării, al nelinişti, dintr-un surplus de energie, dar şi dintr-un impuls genetic, ancestral format de-a lungul timpului. (...) Pentru Dimitrie Grama scrisul este o necesitate vitală, aşa cum sunt hrana, mişcarea, dragostea, fără de care n-ar putea trăi, şi care se fac cu o mare trăire şi cu un mare consum de energie, de aici acea senzaţie *de sfârşeală,* de care vorbeşte poetul”.

CUPRINS

Tipar:
Autograf
TIPOGRAFIE
Piatra Neamț - str. Poiana Teiului, nr. 6
Tel./Fax: 0233 234 191; 0740 091 190



De cîte ori nu m-am lăsat de scris!? După fiecare rînd, am avut o senzație de sfîrșeală cînd universul tuturor posibilităților se limita la spațiul finit, alb, al paginilor nescrise.

Şi, cu toate acestea, niciodată nu am simțit vreo neliniște, vreun regret. Mă gîndeam că Dumnezeu mă va supune altor încercări, cărora le voi răspunde pe măsura mea, necondiționat, așa cum am făcut-o de cînd ne-am cunoscut.

Dimitrie Grama

Poezia lui Dimitrie Grama deconcertează: are simplitatea aforismului, are tăietura unui decupaj de pe o hîrtie creponată pe care se zbat fluturii desenați, e un amestec de vid și plin din imagistica japoneză. Cetindu-i textele ai impresia că asiști la un ritual de depoetizare prin care este scoasă realitatea de sub tirania poeziei...! Cuvîntul devine un deget ascuțit înfipt în coasta realității. Dar țipătul ei este amortizat de foșnetul literelor.

Adrian Alui Gheorghe

ISBN 978-606-8174-07-5

